

Enhet i Mangfoldighet

Bahá'ier over hele verden er forenet i et felles syn som innebærer en høy moralsk standard, et moderne syn på verden og en forpliktelse til å tjene samfunnet.

“Enhetens tabernakel er reist; betrakt ikke hverandre som fremmede. Dere er fruktene på ett tre og bladene på én gren.”

— BAHÁ'U'LLÁH

SOM UNG MANN satte Hizzaya Hissani Mwani seg som sitt mål i livet å hjelpe sine medafrikanere å komme seg opp fra fattigdom, rasisme og analfabetisme. En tid trodde han at en karriere innen politikken ville være den beste måten å oppnå dette på. Men siden han ble bahá'í for mer enn 25 år siden, har han hatt fokus på å arbeide direkte med folk i fjerntliggende landsbyer med slike ting som lesing og skriving, enkle, praktiske helseregler og moralske egenskaper.

Tahireh Sanchez leder et opplærings-senter innen data i jungelen i det vestlige Panama. Senteret har lokaler i den videregående skolen i landsbyen Soloy og betjener urfolksgruppen ngabe-bugle. Fru Sanchez er selv et medlem av ngabe-bugle, og hun er også annengenerasjons bahá'í. På fridagene sine leder fru Sanchez, som har ni års skolegang, gratis lese- og skriveklasser og hjelper til ved et utdannings- og forskningsinstitutt som drives av bahá'íene og som betjener ngabe-buglefolket i regionen. Hennes daglige mål er, sier hun, å tjene andre i sitt samfunn.

I Norge tilbringer Lasse Thoresen dagene med å undervise i og skrive musikk. Han er professor ved Norges Musikkhøgskole og er også anerkjent som en av Norges fremste komponister innen moderne klassisk musikk. Han finner ofte inspirasjon i ulike tradisjonelle musikkformer – alt fra kveding og hardingfelemusikk til gregoriansk sang. Hans verk forener i følge anmelderne både enkle og komplekse elementer for å skape et nytt og mangfoldig uttrykk. Målet er, sier professor Thoresen, å uttrykke gjennom musikken det som han anser for å være åndelige prinsipper for vår tid.

Selv om de er forskjellige med hensyn til kulturarv, utdanning og nasjonalitet, er dr. Mwani, fru Sanchez og professor Thoresen forent i en felles tro – bahá'í-troen – og en forpliktelse overfor dens idealer.

Det verdensomspennende bahá'í-samfunnet er blant de mest mangfoldige og utbredte grupper av mennesker på jorda.

Det er også blant verdens mest forente organisasjoner, et trekk som kanskje er dets mest karakteristiske kjennetegn.

Bahá'ier verden over har svært ulike religiøse bakgrunn: buddhisme, kristendom, hinduisme, jainisme, jødedom, islam, sikh-religion, spiritisme, zoroastrisme og åndedyrking. Likevel studerer de en felles samling av hellige skrifter, de følger et samlet sett av religiøse lover og forholder seg til ett administrativt system for kontinuerlig veiledning.

Deres følelse av enhet omfatter mer enn en felles teologi. Den blir uttrykt gjennom å holde fast ved forpliktelsen overfor et globalt program for moralsk, åndelig og sosial fremgang som representerer mange av verdenssamfunnets fineste idealer.

Å fremme likeverd mellom kvinner og menn er et viktig mål, i likhet med det å få slutt på rasemessige og etniske stridigheter. Å arbeide for å etablere økonomisk rettferdighet for alle mennesker er et annet viktig mål, på samme måte som det er viktig å sikre god tilgang til utdanning for alle. Bahá'í-samfunnet skyr alle former for overtro og fremsetter en høy moralsk standard for medlemmene sine. Verdensfred og opprettelsen av et forent verdenssamfunn er primære anliggender.

Det finnes faktisk ingen annen verdensorganisasjon med tilsvarende mangfold som har tilknytning til religion, politikk eller samfunn, og som kan gjøre krav på å ha en medlemsmasse med en slik hengivenhet overfor en felles visjon som er så entydig, ensartet og allmenngyldig.

► *Mennesker fra alle nasjonaliteter, raser og etniske grupper og med ulike religiøse bakgrunn verden over har erklært sin tilhørighet til bahá'í-troen. De gjør det verdensomspennende bahá'í-samfunnet til ett av de mest fargerike organiserte fellesskap av mennesker på jorden. Her ser vi en gruppe unge mennesker fra hele verden som tjenestegjør ved Bahá'í verdenssenter i Haifa, Israel.*

“La deres visjon
favne hele verden
heller enn å
begrense den til
dere selv.”

— BAHÁ'U'LLÁH

Kilden til denne visjonen er Bahá'u'lláh (1817-1892), grunnleggeren av bahá'í-troen. Han var en persisk adelsmann som tilbrakte de siste 40 årene av sitt liv som en fange og landsforvist. Hans forfatterskap tilsvarer over 100 bind – skrifter som i dag danner grunnlaget for det verdensomspennende bahá'í-samfunnet.

En livsstil

Fra de tidligste tider har religion vært en mektig kraft for personlig og sosial forvandling. Både i den enkelte troendes liv og i de særegne samfunn som er vokst frem, er bahá'í-troen et praktisk og tydelig vitnesbyrd på virkeliggjørelsen av dette prinsippet.

Den viktigste hensikten med livet er for bahá'íene å kjenne og elske Gud og å bidra til en evig fremadskridende, global sivilisasjon. Bahá'íene går inn for å oppfylle denne hensikten gjennom en rekke forskjellige aktiviteter både på det

▲ *Dr. Hizaya Hissani Mwani, leder for UPLIFT, et bahá'í-inspirert alfabetiseringsprosjekt i Ugandas Vest-Nilenregion. Dr. Mwani har spilt en nøkkelrolle i utviklingen av UPLIFTs nyskapende og helhelte tilnæringsmåte når det gjelder lese- og skriveopplæring.*

personlige plan, innen familien og i samfunnet. Bahá'í-skriftene understreker for eksempel viktigheten av daglig bønn og meditasjon, sterke familie- og ekteskapsbånd, regelmessige tilbedelsesmøter og anstrengelser for å tjene storsamfunnet.

Hizzaya Hissani Mwani ble født i 1948 i Øst-Afrika og ble foreldreløs som treåring. Han ble adoptert til en rik indisk, muslimsk familie i Dodoma, Tanzania og vokste opp i det som da var et rasemessig isolert samfunn – og han fikk oppleve hvordan det var å bli utsatt for rasisme.

“Det var områder for europeere og områder for indere og områder for afri-

Ikke en sekt, en selvstendig religion

Tidligere henviste enkelte forfattere til bahá'í-troen som en “sekt” av islam på bakgrunn av det faktum at dens grunnlegger og de tidligste tilhengerne kom fra et islamsk samfunn.

I religionsvitenskapen erkjenner man i dag at en slik henvisning ville være det samme som å kalle kristendommen en “sekt” av jødedommen, eller å henvise til buddhismen som et religiøst samfunn innenfor hinduismen.

Selv om Kristus faktisk var født som jøde og Buddha likeledes var født inn i en sosial struktur definert av hinduismen, var deres religiøse læresetninger langt mer enn en enkel fortolkning av de religiøse systemene hvor de vokste frem.

På samme måte la Bahá'u'lláh helt nye åndelige føringer. Hans skrifter er selvstendige og overgår det som ville vært skriftene til en religiøs reformator. Historikeren Arnold Toynbee bemerket i 1959:

“Bahaismen (sic) er en selvstendig religion på lik linje med islam, kristendommen og de andre anerkjente verdensreligionene. Bahaismen er ikke en sekt av en annen religion; den er en selvstendig religion, med samme status som andre anerkjente verdensreligioner.”

kanere,” sier dr Mwani når han beskriver forholdene for rundt 40 år siden. “Selv om jeg var muslim, måtte jeg under visse feiringer spise alene etter at alle de andre var gått. Jeg oppdaget at samfunnet ikke aksepterte meg fullt ut fordi jeg var afrikaner.”

Slike erfaringer fikk dr Mwani til å lete etter svar – svar knyttet til religion og svar på hvordan han kunne hjelpe sitt eget folk. “Jeg brukte å tenke at jeg ville bli politiker” sier han, for det så ut til å være den beste måten å kunne skape forandringer på.

I 1978, mens han underviste på en videregående skole i Dar Es Salaam, plukket han opp en liten bok om bahá'í-troen – og ble umiddelbart tiltrukket av bahá'í-visjonen om enhet.

“Da jeg lærte om menneskehetens enhet slik bahá'íene forstår begrepet, ble jeg virkelig begeistret,” sier dr Mwani. “Jeg ble inspirert av bahá'í-læren, for den var fri for fordommer.”

Kort tid etter at han ble bahá'í, flyttet dr Mwani til Kongo, den demokratiske republikk for å hjelpe til med et bahá'í-prosjekt som skulle bidra til utviklingen blant bayandafolket (pygmeene). Der ble det klart for ham at det var lese- og skriveopplæring – og ikke politikk – som var det avgjørende redskap for å hjelpe andre.

“Så mange mennesker i det området trodde at pygmeene er underlegne og ikke som andre mennesker,” sa dr Mwani. “Men etter hvert, gjennom alfabetisering,

viste det seg at de er like gode som alle andre.”

Han begynte å studere alfabetiseringsmetoder og tok først en mastergrad og senere en doktorgrad. I dag er han programleder for Uganda Program of Literacy for Transformation, UPLIFT (Ugandas alfabetiseringsprogram for forvandling), et bahá'í-inspirert alfabetiseringsprosjekt som betjener mer enn 100 samfunn i den fjerntliggende Vest-Nilenregionen nord-vest i Uganda.

Mens tradisjonelle alfabetiseringsprogrammer i hovedsak fokuserer på å lære voksne å lese og skrive, inkorporerer UPLIFT-metoden også annen type kunnskap som for eksempel hvordan man overvinnet malaria, hvordan man lager kompost og hvordan man får et bedre kosthold. Det er en integrert og helhetlig tilnæringsmåte som har gjort de fleste deltakerne i stand til å lære å lese og skrive på omtrent 100 undervisningstimer – i motsetning til 200 til 300 timer som ellers er vanlig

UPLIFTs spesielle tilnæringsmåte ble for det meste utarbeidet av dr Mwani selv. Han gir bahá'í-prinsippene om enhet æren for at han klarte å se at alfabetiseringsopplæring kan være mer enn ren pugging. I stedet kan det brukes som en del av en integrert tilnærming til utvikling.

“Vi ser på språk og erfaringer og relaterer dem til helheten,” sier dr Mwani når han forklarer sin metode for å undervise i lesing og skrijving for alurfolket i Vest-Nilenregionen. “Folk her tror for

Noen statistiske data for bahá'í verdenssamfunnet

	Verden Totalt	Afrika	Amerika	Asia	Australasia	Europa
Nasjonale åndelige råd	183	46	43	40	17	37
Lokale åndelige råd*	9 631	3 067	2 741	2 186	777	860
Land hvor troen er etablert:						
selvstendige land	191	53	35	45	14	44
uselvstendige territorier eller oversjøiske områder	47	6	17	3	13	8
Steder hvor det bor bahá'ier*	101 969	26 746	22 702	41 057	4 343	7 121
Kontinentale rådgivere	81	19	19	19	11	13
Hjelperådsmedlemmer	990	234	234	288	108	126
Urfolksstammer, raser og etniske grupper	2 112	1 250	340	250	250	22
Språk som bahá'í-litteratur er oversatt til	802	266	172	174	110	80
Forlag	33	7	3	9	2	12

Samlet av Statistikkavdelingen ved Bahá'í verdenssenter. *Per 2003

“Verdens folkeslag, uansett rase eller religion, henter sin inspirasjon fra én himmelsk Kilde og er undersåtter av én Gud.”
 — BAHÁ'U'LLÁH

◀ *Tahireh Sanchez som her er avbildet sammen med ektemannen Benjamin, ble født inn i en bahá'í-familie. Foreldrene hennes var blant de første av ngabe-buglefolket som ble bahá'ier.*

bor i og rundt de sentrale Cordillafjellene i vestre Panama. Knyttet sammen av et felles språk og spredt utover hele regionen, lever ngabe-buglefolket for det meste i ytterkanten av Panamas samfunn og har historisk sett vært blant dets fattigste medlemmer.

I løpet av de siste 30 årene har rundt 8 000 av ngabe-buglefolket blitt medlemmer av bahá'í-troen. Mange ble tiltrukket av

eksempel at det er heksedoktorer som forårsaker malaria, så vi må lære dem å bruke moderne medisin. Når vi da lærer ordet for malaria, studerer vi det i sammenheng med forebygging og behandling og årsak og helbredelse.

Tilnærmingen er å se på behovene i samfunnet som helhet og relatere innholdet i programmet til deltakernes liv,” sier dr Mwani.

Samfunnstjeneste i Panama

I Panama har Tahireh Sanchez og mannen hennes, Benjamin, de samme sterke ønskene om å tjene samfunnet sitt som består av rundt 80 000 ngabe-bugler som

troen på grunn av urfolksprofetiene som fortalte at det skulle komme en ny religion som ville lære menneskene om kjærlighet og enhet.

Ved hjelp av bahá'í-samfunnet i Panama bygget ngabe-buglefolkets bahá'íer Ngabe-Bugle (Guaymí) kulturelle senter i landsbyen Soloy. Senteret ble opprettet i 1982 og har i disse årene drevet et forskningsprogram innen jordbruk, bidratt til utviklingen av en rekke skoler i nabolandsbyer, drevet et utdanningsprogram tilsvarende ungdomsskolen og arrangert kultur- og folklorefestivaler. Alle disse programmene har hatt til hensikt å kombinere tradisjonell visdom og kultur med moderne kunnskap i et utdanningspro-

Nittendagsfesten:

en blanding av tilbedelse, fellesskap og grasrotdemokrati

Samlingspunktet i bahá'í-samfunnet er nittendagsfesten. Den holdes hver nittende dag og er lokalsamfunnets regelmessige tilbedelsessamling – og mer enn det.

Nittendagsfesten er åpen både for voksne og barn. Den fremmer og opprettholder enheten i det lokale bahá'í-samfunnet. Selv om programmet kan tilpasses en lang rekke ulike kulturelle og sosiale behov, har festen alltid tre deler: en åndelig, en administrativ og en sosial del. På denne måten kombinerer festen religiøs tilbedelse med grasrotstyre og sosialt samvær.

Bruken av ordet “fest” kan få noen til å tro at det vil bli servert et stort måltid. Det er ikke nødvendigvis

tilfelle. Selv om det vanligvis blir servert mat og drikke, er begrepet i seg selv ment å antyde at samfunnet skal nyte en “åndelig fest” med tilbedelse, fellesskap og enhet. Bahá'u'lláh understreket viktigheten av å samles hver nittende dag ved begynnelsen av hver bahá'í-måned for “å knytte hjertesammen”, selv om det ikke skulle bli servert noe annet enn vann. [*se bahá'í-kalenderen, side 64*]

Under tilbedelsesprogrammet leses det høyt fra bahá'í-skriftene. Deretter følger den åpen diskusjon som gir alle medlemmene mulighet til å uttale seg om samfunnets anliggender, og som gjør festen til en “demokratisk arena på samfunnets grasrotnivå”. Festen avsluttes med sosialt samvær.

gram som er tilpasset ngabe-buglefolket, som tidligere var kjent som guaymifolket.

Fru Sanchez og mannen hennes er aktive støttespillere for mange av disse programmene. Begge har for eksempel ledet opplæringsaktiviteter innen moralsk utdanning, og begge har arbeidet på senterets radiostasjon som har sendinger på ngabe-buglespråket og fungerer som en sammenbindende kraft i samfunnet.

Som hos dr Mwani, er tjenestene de yter samfunnet motivert av troen deres. "Hvis jeg ikke var en bahá'í, ville min måte å tenke på være ganske annerledes," sier fru Sanchez. "Jeg ville bare tenkt på å leve fra dag til dag, og ikke tenke på morgendagen eller å gjøre noe godt for andre – spesielt noe som vil bringe andre glede og velvære."

Ekteparet Sanchez anstrenger seg også for å innarbeide bahá'í-prinsippene i sitt eget familieliv. Dette er spesielt tydelig på måten livet deres som gift skiller seg fra typiske ngabe-bugleektepår. Som så mange andre steder i verden, er kvinnen mannen underdanig i et tradisjonelt ekteskap. Hvis paret har hest, rir mannen mens kona går. Og kvinnen står typisk nok for all matlaging, vasking og barnepass.

I sitt hushold har ekteparet Sanchez i årenes løp delt alle plikter. De bestreber seg på å etterleve prinsippet om likestilling mellom kvinner og menn. "Noen ganger lager han mat, og noen ganger gjør jeg det," sier fru Sanchez. "I blant vasker jeg klærne, og i blant gjør han det. Og vi prøver å vise hverandre respekt."

Fru Sanchez' foreldre var blant de første ngabe-buglene som ble bahá'í, og hun ble oppdratt som en bahá'í. Virkningene av troens læresetninger om alle menneskers enhet er tydelige i den selvtiliten og åpenheten hun formidler til besøkende – egenskaper som gjør at hun utmerker seg blant de fleste ngabe-bugler som tradisjonelt har vært temmelig isolert og mistenksomme overfor fremmede.

"Oss imellom er vi snille og veldig sosiale," sier fru Sanchez. "Men vi er alltid redde for å snakke med folk utenfra og forholde oss til dem. I min familie ble jeg imidlertid oppdratt til å omgås andre og behandle alle andre som likeverdige. Så dette gjør det mulig for meg å gå ut og bli venner med alle slags mennesker."

Etter noen år som statlig alfabetiseringsarbeider, tok fru Sanchez i 2003 en ny jobb som koordinator for et dataopplæringscenter som ved hjelp av et bahá'í-inspirert utviklingsbyrå er opprettet på den videregående skolen i Soloy.

"Erfaringen med Internett er helt fantastisk, hvor vi kan ha forbindelse med verden og få informasjon fra forskjellige steder," sier fru Sanchez. "Dette gjør det mulig å ta inn hele verden, og det er en

Hvor mange bahá'ier er det?

Anslå det nøyaktige antall tilhengere av en verdensreligion er en vanskelig og kompleks oppgave. I noen deler av verden kan religiøse forfølgelser og regjeringens undertrykkelse føre til at mange troende nøler med å gi seg til kjenne. I andre områder gjør dårlig kommunikasjon eller infrastruktur det vanskelig å samle inn data.

De som arbeider med å telle religiøse troende, er derfor ofte tvunget til å benytte seg av indirekte data som for eksempel statistiske oversikter, sosiologiske studier, befolkningsplaner og slike ting som offentlige beregninger av etniske, kulturelle og religiøse befolkningsgrupper.

Å anslå antall bahá'ier er enda vanskeligere på bakgrunn av det faktum at de fleste bahá'iene i verden bor i utviklingsland og kommer fra ulik kulturell og religiøs bakgrunn og derfor av og til blir uriktig talt i alle undersøkelser bortsett fra de aller grundigste.

Med disse vanskelighetene i tankene, og ut fra et ønske om å være så nøyaktige som mulig, er demografer ved Bahá'í verdenssenter forsiktige når de anslår antall bahá'ier på verdensbasis. Etter deres syn, indikerer de nyeste data at det er rundt fem millioner bahá'ier i verden.

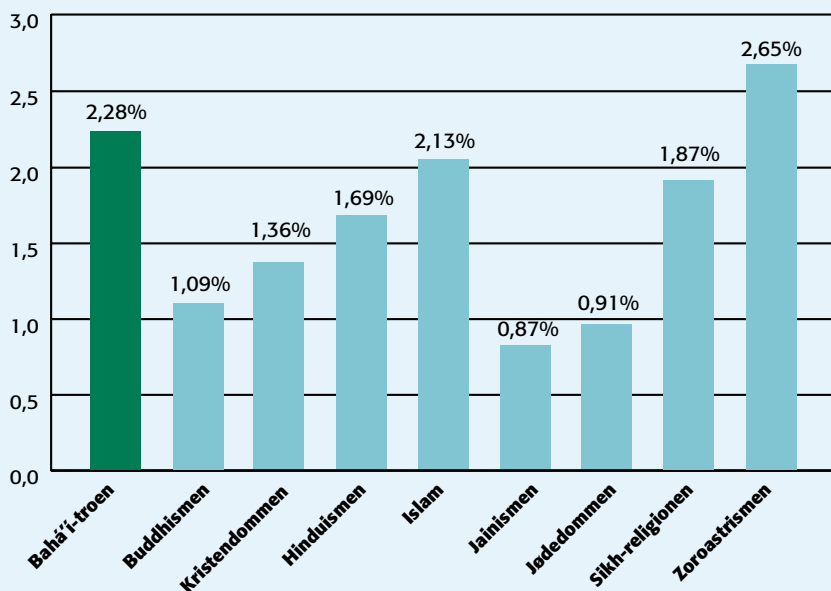
Den iboende nøkternheten i deres metoder blir tydelig når bahá'í-statistikker sammenlignes med andre anslag. Hvert år utgir for eksempel Encyclopædia Britannica en oversikt over religiøse demografiske statistikker. Britannicas årbok for 2003 anslår at det var 7 406 000 bahá'ier på verdensbasis i 2002.

Nesten uansett metodologi er vekstraten for bahá'í-troen høy sammenlignet med andre selvstendige verdensreligioner.

I følge den andre utgaven av World Christian Encyclopedia som ble utgitt i 2001, og som anses for å være kanskje den mest autoritative kilde når det gjelder religiøse demografiske data, vokste bahá'í-troen gjennomsnittlig 2,28 prosent per år i løpet av 1990-tallet.

Årlig vekst 1990–2000, for verdens selvstendige religioner

Religioners antatte vekststastighet i prosent, 1990-2000 (Kilde: World Christian Encyclopedia 2nd Edition, 2001)

∞

“Enhver tidsalder har sitt eget problem, og enhver sjel sin bestemte higen. Det legemiddel som verden behøver i sine nåværende lidelser, kan aldri være det samme som en senere tidsalder kan trenge.”

— BAHÁ'U'LLÁH

måte å kommunisere med ulike mennesker på som likeverdige.”

Viktigheten av bønn

I Norge arbeider Lasse Thoresen med å fremstille bahá'í-troens åndelige prinsipper gjennom sin musikk. Musikk, sies det i bahá'í-skriftene, er “åndelig føde for sjel og hjerte” med stor kapasitet til å inspirere og motivere.

“Menneskeånden må gjennomgå en forvandling og bli transformert helt til den gjenspeiler guddommelige egenskaper,” sier professor Thoresen. “Bønn og meditasjon er viktige virkemidler, og musikk kan inngå i og forsterke denne prosessen.”

Som andre bahá'íer rundt om i verden, legger professor Thoresen vekt på å ta seg tid til å be og meditere minst én gang om dagen. Han velger blant de hundrevis av bønner som er åpenbart av Bahá'u'lláh og andre sentrale skikkelser i bahá'í-troen, og en stund blir tilbrakt i stille refleksjon eller meditasjon. “Vi har ikke noe presteskap i bahá'í-troen, vi har ingen guruer eller andre åndelige autoriteter, så meditasjonsformen overlates til den enkelte,” sier professor Thoresen, som også har skrevet en bok om meditasjon i bahá'í-sammenheng (“Nøkler til Forvandling”).

Professor Thoresen ble oppdratt i den lutherske kirke og følte seg “spontant

religiøs” som barn, men som tenåring begynte han å stille spørsmålstegn ved kristendommen og erklærte seg som ateist. “Som ung intellektuell virket det ikke logisk å tro på Gud.” Sjøkket av å være til stede ved farens død ansopret ham til å gjenoppta sin søken etter sannhet innen religion. “Jeg hadde ikke forstått realiteten av døden,” sier han. “Så var jeg plutselig en ateist som sto ansikt til ansikt med forståelsen av at den er alles skjebne.”

Da han var i tjueårene begynte han så å undersøke forskjellige trossystemer, fra buddhisme til hinduisme til gresk filosofi. Sommeren 1971 hørte han om bahá'í-troen og ble umiddelbart tiltrukket. Han fikk en bok med Bahá'u'lláhs skrifter og opplevde at “dette meget godt kunne være en åpenbaring fra Gud,” sier professor Thoresen.

“Først og fremst så jeg i bahá'í-skriftene at det er noen temaer i bahá'í-troen som finnes i alle religioner, temaer som handler om evigheten, løsrivelse fra verden, rettskaffenhet, rettferdighet og kjærlighet.

Den så også ut til å passe til verdenssituasjonen i dag. Fra det jeg hadde studert, visste jeg at vi alle er i en global landsby. Og Bahá'u'lláh sa faktisk det for over 100 år siden.” ■

▼ Lasse Thoresen.

LISBETH RISNES, MIC-NORWAY

Det verdensomspennende bahá'í-samfunnet er etablert i nesten alle land

Afrika

Algerie
Angola
Benin
Botswana
Burkina Faso
Burundi
Den sentralafrikanske republikken
Djibouti
Kamerun
Kapp Verde
Komorene
Kongo Brazzaville
Kongo, den demokratiske republikk
Egypt
Ekvatorial-Guinea
Elfenbenskysten
Eritrea
Etiopia
Gabon
Gambia
Ghana
Guinea
Guinea-Bissau
Kenya
Lesotho
Liberia
Madagaskar
Malawi
Mali
Marokko
Mauritania
Mauritius
Mosambik
Namibia
Niger
Nigeria
Rwanda
São Tomé & Príncipe
Senegal
Seychellene
Sierra Leone
Somalia
Sudan
Swaziland
Sør-Afrika
Tanzania
Togo
Tsjad
Tunisia
Uganda
Zambia
Zimbabwe

Amerika

Antigua & Barbuda
Argentina
Bahamas
Barbados
Belize
Bolivia
Brasil
Canada
Chile
Colombia
Costa Rica
Cuba
De forente stater
Den dominikanske republikken
Dominica
Ecuador
El Salvador
Grenada
Guatemala
Guyana
Haiti
Honduras
Jamaica
Mexico
Nicaragua
Panama
Paraguay
Peru
St. Kitts og Nevis
St. Lucia
St Vincent og Grenadinene
Surinam
Trinidad og Tobago
Uruguay
Venezuela

Asia

Afghanistan
Armenia
Aserbajdsjan
Bahrain
Bangladesh
Bhutan
Brunei
De forente arabiske emirater
Filippinene
Georgia
India
Indonesia
Irak
Iran
Israel
Japan
Jemen
Jordan
Kambodsja
Kasakhstan
Kina
Kirgisistan
Kuwait
Laos
Libanon
Malaysia
Maldivene
Mongolia
Myanmar
Nepal
Oman
Pakistan
Qatar
Singapore
Sri Lanka
Syria
Sør-Korea
Tadsjikistan
Taiwan
Thailand
Turkmenistan
Usbekistan
Vietnam
Øst-Timor

Australasia

Australia
Cookøyene
Fiji
Kiribati
Marshalløyene
Mikronesiaføderasjonen
Nauru
New Zealand
Palau
Papua Ny-Guinea
Salomonøyene
Samoa
Tonga
Tuvalu
Vanuatu

Europa

Albania
Andorra
Belgia
Bosnia-Hercegovina
Bulgaria
Danmark
Estland
Finland
Frankrike
Hellas
Hviterussland
Irland
Island
Italia
Kroatia
Kypros
Latvia
Lichtenstein
Litauen
Luxembourg
Makedonia
Malta
Moldova
Monaco
Nederland
Norge
Polen
Portugal
Romania
Russland
San Marino
Serbia og Montenegro
Slovakia
Slovenia
Spania
Storbritannia
Sveits
Sverige
Tsjekkia
Tyrkia
Tyskland
Ukraina
Ungarn
Østerrike